

AUGLÝSING

frá ríkisskattstjóra nr. 5/2002 um skattmat tekjuárið 2001 (framtalsárið 2002).

Ríkisskattstjóri hefur sett eftirfarandi reglur um mat á hlunnindum til tekna og kostnaði til frádráttar frá tekjum vegna tekjuársins 2001, sbr. 116. gr. og 2. tölul. 74. gr. laga nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með áorðnum breytingum, sbr. og A-lið 1. mgr. 30. gr. og ákvæði í C-lið 6. gr. reglugerðar nr. 483/1994, um frádrátt frá tekjum af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi. Skal farið eftir skattmati þessu við framtalsgerð 2002 vegna tekna á árinu 2001 og eigna í lok þess árs.

Reglur um skattmat taka til hvers þess sem nýtur hlunninda eða gæða sem telja ber til tekna skv. 7. gr. laga nr. 75/1981, óháð starfssambandi milli þess er lætur hlunnindi eða gæði af hendi og þess sem nýtur. Skiptir ekki máli hvort það sem meta skal til tekna er endurgjald fyrir vinnu eða er tilkomið með öðrum hætti. Þegar talað er um launamann eða starfsmann í reglum þessum skal það eftir því sem við á einnig taka til maka hans og barna svo og hvers þess aðila sem nýtur viðkomandi hlunninda í krafti eignar eða stjórnaraðildar eða vensla eða tengda við þann sem hlunnindin lætur í té.

1. Almenn mat á hlunnindum og gæðum.

Telja ber til tekna hvers konar gæði sem mönnum hlotnast og metin verða til peninga-verðs og skiptir þá ekki máli hvaðan þau stafa eða í hvaða formi þau eru. Á það t.d. við um fatnað, fæði, húsnæði, fríðindi og skiptir þá ekki máli í hvaða gjaldmiðli galdið er, hvort sem er í reiðufé, fríðu, hlunnindum eða vinnuskiptum svo og framlög og gjafir sé verðmætið herra en almennt gerist um tækifærisgjafir.

Þau gæði og hlunnindi, sem eru ekki látin í té í formi reiðufjár, skal meta til peninga-verðs og telja þau til tekna á því verði. Skulu þau metin til tekna á gangverði eða markaðsverði á hverjum tíma nema við þau eigi sérstakt tekjumat, sbr. kafla 2 hér á eftir.

Séu hlunnindi, eða annað sem telja ber til tekna, látin af hendi gegn greiðslu sem er lægri en skattmætið eða gangverðið skal telja mismuninn til tekna.

Þeir sem stunda búrekstur eða sjómennsku á eigin fari eiga að telja sér til tekna eigin not afurða. Sama á við um aðra sem atvinnurekstur stunda og taka eigin framleiðslu til afnota.

2. Sérstakt tekjumat.

Fatnaður.

Einkennisfatnaður sem launagreiðandi lætur launþega í té án endurgjalds skal metinn honum til tekna sem hér segir:

Einkennisföt	15.000 kr.
Einkennisyfírhafnir	11.000 kr.

Fatnað sem ekki telst einkennisfatnaður skal telja fram á kostnaðarverði. Sama á við um aukafatnað með einkennisfatnaði sem ekki nær framangreindu kostnaðarmati og telst vera hluti einkennisfatnaðar. Á þetta t.d. við um aukabuxur eða aukapils. Nái kostnaðarverð fatnaðar ekki framangreindu mati, skal miða við kostnaðarverðið.

Eigi skal reikna launþega til tekna nauðsynlegan öryggis- eða hlífðarfatnað við störf hans, sem launagreiðandi afhendir honum til afnota.

*Bifreiðahlunnindi.**Full og ótakmörkuð umráð.*

Láti launagreiðandi starfsmanni sínum í té fólksbifreið, þ.m.t. skutbifreið (station) og jëppabifreið, eða aðra bifreið sem hægt er að hafa sambærileg not af, til fullra umráða skal meta umráðin starfsmanni til tekna án tillits til notkunar hans á bifreiðinni.

Ársumráð bifreiðar sem tekin var í notkun á árunum 1999, 2000 eða 2001 skulu metin til tekna sem 20% af verði bifreiðarinnar. Umráð eldri bifreiðar skulu metin til tekna sem 15% af verði hennar. Ekki skiptir máli hver upphaflegur eigandi bifreiðarinnar var. Bifreið sem flutt var inn notuð telst hafa verið tekin til notkunar á því ári sem hún var framleidd. Mánaðarleg hlunnindi teljast 1/12 af hlunnindum reiknuðum eins og að framan greinir fyrir hvern byrjaðan mánuð og skal við það miðað ef umráðin vara aðeins hluta úr ári.

Verð bifreiða er í þessu sambandi skilgreint í bæklingnum bifreiðaskrá RSK, sem fæst hjá skattstjórum og ríkisskattstjóra. Sé verð bifreiðar ekki að finna þar skal það vera staðgreiðsluverð samkvæmt verðlista á nýrri sams konar bifreið frá bifreiðaumboði. Til viðbótar við verð samkvæmt skránni skal koma verð á hvers konar auka- eða sérútbúnaði bifreiðarinnar. Sé ný bifreið eigi til sölu og eigi unnt að fá upplýsingar um verð á henni skal miða við verð á sambærilegum bifreiðum.

Hafi starfsmaður greitt vinnuveitanda fyrir afnot af bifreiðinni skal hin greidda fjárhæð koma til frádráttar frá matinu. Sama á við ef starfsmaður greiðir rekstrarkostnað bifreiðar annan en eldsneytiskostnað og kostnað við eðlilega umhirðu á bifreiðinni, svo sem þvotta og bónun, enda afhendi starfsmaður launagreiðanda sínum kvittanir frá þriðja aðila fyrir slíkum kostnaði og fái hann ekki endurgreiddan. Greiði starfsmaðurinn allan eldsneytiskostnað og eftir atvikum þungaskatt vegna bifreiðarinnar skal matið lækkað um 4 prósentustig, þ.e í 16% eða 11% af metnu verði bifreiðarinnar.

Takmörkuð afnot.

Hafi starfsmaður haft afnot af bifreið launagreiðanda síns og honum hefur einungis verið heimilt að nota hana utan vinnutíma til aksturs milli heimilis og vinnustaðar og til einstakra tilfallandi afnota skal meta slík takmörkuð afnot til tekna miðað við 45,00 kr. á hvern ekinn kílómetra. Gögn um takmörkuð afnot skulu greinilega færð og vera aðgengileg skattfyrirvöldum hvort sem er í bókhaldi launagreiðanda eða hjá starfsmanni. Sé um frekari afnot að ræða telst starfsmaður hafa full umráð bifreiðar eins og greint er frá hér að framan.

Þeir sem starfa við eigin atvinnurekstur eða stunda sjálfstæða starfsemi, eigendur fyrirtækja, framkvæmdastjórar þeirra og aðrir í sambærilegum störfum teljast hafa ótakmörkuð umráð yfir þeim fólksbifreiðum, sem þeir hafa til einkanota.

Fæði.

Fæði, sem launagreiðandi lætur launþega í té endurgjaldslaust, skal metið honum til tekna sem hér segir:

Fyrir fullt fæði	900 kr. á dag
Fyrir hálf fæði	450 kr. á dag
Fyrir fæði að hluta (ein máltíð)	300 kr. á dag

Láti launagreiðandi launþega í té fæði á lægra verði en skattmat ríkisskattstjóra segir til um skal telja mismuninn tekjur launþegans. Sérhver önnur fæðishlunnindi, sem látin eru launþega og fjölskyldu hans í té endurgjaldslaust, ber að telja til tekna á kostnaðarverði.

Íbúðarhúsnæði og orlofshús.

Endurgjaldslaus afnot af íbúðarhúsnæði sem launagreiðandi lætur starfsmanni í té skulu metin starfsmanninum til tekna sem hér segir:

Fyrir ársafnot reiknast 2,7% af gildandi fasteignamati íbúðarhúsnæðisins (þ.m.t. bílskúr) og lóðar. Fjárhæð þessi skiptist hlutfallslega á notkunartímabil miðað við tímalengd þeirra. Hafi launþegi afnot af íbúðarhúsnæði, sem launagreiðandi hans lætur honum í té gegn endurgjaldi sem er lægra en 2,7% af gildandi fasteignamati íbúðarhúsnæðisins (þ.m.t. bílskúr) og lóðar, skal meta launþega mismuninn til tekna.

Endurgjaldslosa orkunotkun (rafmagn og hiti) skal telja til tekna á kostnaðarverði.

Fylgi starfi launþega kvöð um búsetu í húsnæði, sem vinnuveitandi lætur honum í té, er skattstjóra heimilt að lækka mat húsnæðishlunninda við álagningu opinberra gjalda ef launþegi telst ekki nýta húsnæðið að fullu. Íbúðarhúsnæði, allt að 150 m² að viðbættum 5 m² fyrir hvern íbúa umfram 6 telst fullnýtt. Eigi skal meta launþega til hlunninda afnot af húsnæði í verbúðum eða vinnubúðum þar sem hann dvelur um takmarkaðan tíma í þjónustu launagreiðanda.

Ef launþegi fær endurgjaldslaus afnot af orlofshúsnæði frá launagreiðanda sínum þá skal hann telja sér til tekna 1.500 kr. fyrir hvern dag sem hann eða aðrir fjölskyldumeðlimir hans nýta húsnæðið. Með orlofshúsnæði er átt við sumarbústaði og annað það húsnæði sem ætlað er til slíkrar notkunar.

Lán.

Sá, sem fær vaxtalaust lán hjá launagreiðanda sínum eða fyrir milligöngu hans, skal telja sér vaxtahagræðið til tekna. Sama á við um greiðslufresti og afborganir af kaupum á hlutabréfum eða öðrum eignum. Fyrir árið 2001 miðast tekjumatið við 11,5% ársvexti af höfuðstól með verðbótum. Séu vextir af fengnu láni lægri en framangreindir vextir skal telja mismuninn til tekna.

Teknamat af matvöru o.fl.

Heimanot matvöru og annarra afurða skulu metin til tekna í búrekstrinum sem hér segir (verð án virðisaukaskatts):

	kr.
Mjólk	40 pr. ltr.
Egg	200 pr. kg.
Kartöflur til manneldis	55 pr. kg.
Rófur til manneldis	95 pr. kg.
Dilkakjöt	300 pr. kg.
Kjöt af veturgömlu fé	200 pr. kg.
Annað kjöt af sauðfé	100 pr. kg.
Ungnautakjöt	300 pr. kg.
Annað kjöt af nautgripum	200 pr. kg.
Folaldakjöt	170 pr. kg.
Annað kjöt af hrossum	100 pr. kg.
Grísakjöt	220 pr. kg.
Annað svínakjöt	130 pr. kg.
Kalkúnar, endur og gæsir	400 pr. kg.
Annað fuglakjöt	300 pr. kg.
Fiskur	200 pr. kg.

Heimanot á öðrum búsafurðum svo sem grænmeti skulu metin til tekna á því verði sem fæst við sölu á þeim frá búinu.

3. Frádráttur frá tekjum.

Frádráttur á móti ökutækjastyrk.

Frá ökutækjastyrkjum sem launþegi hefur fært til tekna skal leyfa sem frádrátt sannanlegan rekstrarkostnað sem starfsmaður hefur borið vegna rekstrar ökutækis. Skilyrði fyrir frádrættinum er að færð hafi verið akstursdagbók eða akstursskýrsla þar sem skráð er hver ferð, dagsetning, ekin vegalengd, aksturserindi, kílómetragjald greitt launþega, nafn og kennitala launþega og einkennisnúmer viðkomandi ökutækis, sbr. reglugerð nr. 591/1987. Skal færa þessi gögn reglulega og skulu þau vera aðgengileg skattyfirvöldum þegar þau óska þess.

Kostnaður við rekstur ökutækis telst því aðeins sannaður að fullnægt sé neðangreindum skilyrðum:

1. Á eyðublaði RSK 3.04, ökutækjastyrkur og ökutækjarekstur, eða á annan jafn fullnægjandi hátt, sé gerð sundurliðun á heildarrekstrarkostnaði ökutækisins, þ.m.t. árleg afskrift bifreiðar, sem reiknast 303.000 kr. Afskrift ökutækis sem notað er hluta úr ári reiknast hlutfallslega.
2. Á eyðublaði RSK 3.04 komi fram sundurliðun á heildarnotkun ökutækisins í a) akstur til og frá vinnu, en hann telst allur vera í eigin þágu, b) annan akstur í eigin þágu og c) akstur í þágu launagreiðanda.

Til frádráttar skal leyfa þann hluta af heildarrekstrarkostnaði bifreiðarinnar sem svarar til afnota hennar í þágu launagreiðanda, þó að hámarki þá fjárhæð sem kemur út með því að margfalda með 48,50 kr. þá kílómetratölu sem ákvörðuð hefur verið sem akstur í þágu launagreiðanda. Aldrei leyfist þó hærri fjárhæð til frádráttar en talin er til tekna sem ökutækjastyrkur.

Hafi launþegi fengið greitt svonefnt „sérstakt gjald“ eða „torfærugjald“ á árinu 2001 fyrir akstur (eigin) ökutækis síns má hann hækka fjárhæð hámarksfrádráttar fyrir hvern ekinn km sem hann fékk greiddan samkvæmt „sérstöku gjaldi“ í 55,78 kr. og samkvæmt „torfærugjaldi“ í 70,33 kr., enda sé gerð fullnægjandi grein fyrir því að forsendur fyrir greiðslu sérstaks gjalds og torfærugjalds séu uppfylltar.

Fái starfsmaður greiðslu fyrir almenn afnot af bifreið sinni og endurgreiðsla á kostnaði hafi verið miðuð við 2000 km eða minna er ekki krafist sundurliðunar á rekstrarkostnaði, sbr. tölulið 1 hér að framan. Skilyrði er að færð hafi verið akstursdagbók eða akstursskýrsla eða fyrir liggja skriflegur afnotasamningur þar sem aksturserindum er lýst og að eyðublað RSK 3.04 hafi verið útfyllt, sbr. tölulið 2 hér að framan.

Frádráttur á móti fengnum dagpeningum.

Frádráttur á móti dagpeningum sem launamaður hefur fengið greidda frá launagreiðanda sínum er heimill enda hafi dagpeningarnir verið greiddir vegna tilfallandi ferða á vegum launagreiðandans utan venjulegs vinnustaðar og launþeginn hefur greitt gistingu og fæði og annan ferðatengdan kostnað svo sem fargjöld að og frá flugvöllum. Frádrátturinn er háður því skilyrði að fyrir liggja í bókhaldi launagreiðanda, sem og hjá launþega, gögn um tilefni ferðar og fjölda dvalardaga, fjárhæð ferðapeninga eða dagpeninga, svo og nafn og kennitala launamanns.

Að uppfylltum framangreindum skilyrðum er mat ríkisskattstjóra á leyfilegum frádrætti frá greiddum dagpeningum á árinu 2001 sem hér segir:

Frádráttur á móti dagpeningum innanlands.

	Jan. –maí	Júní – ágúst	Sept. – des.
Fyrir gistingu og fæði í einn sólarhring	10.000	11.400	10.200
Fyrir gistingu í eina nótt	5.600	7.000	5.800
Fyrir fæði hvern heilan dag, minnst 10 tíma ferðalag	4.400	4.400	4.400
Fyrir fæði í hálfan dag, minnst 6 tíma ferðalag	2.200	2.200	2.200

Frádráttur vegna dagpeninga erlendis í SDR.

	Almennir dagpeningar		Dagpeningar vegna þjálfunar, náms o.fl.	
	Gisting	Annað	Gisting	Annað
Bretland og Rússland	128	90	82	58
New York borg og Washington DC	132	78	85	50
Asía og Suður-Ameríka	130	105	83	67
Annars staðar	95	90	61	58

Sé dvalið skemur en 3 vikur á sama stað er heimilt að draga frá óskerta almenna dagpeninga. Sé dvalið 3 vikur eða lengur á sama stað er heimilt að draga frá óskerta almenna dagpeninga fyrstu vikuna en síðan þjálfunar-, náms- eða eftirlitsdagpeninga. Fari dvöl erlendis vegna þjálfunar, náms eða eftirlitsstarfa fram úr 3 mánuðum skal frádráttur vegna þjálfunar-, náms- og eftirlitsdagpeninga lækka um fjórðung þann tíma sem dvalið er lengur en 3 mánuði.

Hafi gisting launþega verið greidd samkvæmt reikningi er honum einungis heimilt að draga fjárhæð samsvarandi „Annað“ frá fengnum dagpeningum.

Hafi starfsmaður fengið greidda dagpeninga fyrir samtals 30 daga eða fleiri á árinu 2001 skulu viðmiðunarfjárhæðir hér að framan lækka um 900 kr. fyrir hvern dag sem dagpeningagreiðslur fara fram yfir 30 daga samfelt. Gildir það bæði varðandi almenna dagpeninga erlendis, dagpeninga vegna þjálfunar, náms eða eftirlitsstarfa og dagpeninga innanlands. Samsvarandi fjárhæð vegna dagpeningagreiðslna innanlands fyrir hálfan dag er 450 kr.

Frá tekjum manna af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi er heimilt, í stað þess að ferðakostnaður annar en gisti- og fæðiskostnaðar erlendis sé dreginn frá samkvæmt reikningi, að draga frá fasta fjárhæð, sem hæst getur orðið 30% af þeim hluta dagpeninga sbr. framangreint, sem er vegna annars kostnaðar en gistingar.

Annar frádráttur.*Fæðisfrádráttur hjá launagreiðanda.*

Launagreiðendur sem ekki færa sérreikning yfir fæðiskostnað launþega sinna mega draga frá tekjum sínum af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi 487 kr. fyrir hvern heilan fæðisdag sem þeir láta launþegum sínum í té fæði án endurgjalds. Sama gildir um fæði sem launagreiðandi lætur fjölskyldu launþegans í té án endurgjalds.

Frádráttur vegna dagvistunar eða sumardvalar barna og til stuðningsfjölskyldna fatlaðra barna.

Í stað frádráttar sem byggður er á sannanlegum kostnaði er heimilt í slíkum rekstri að færa til frádráttar, vegna barna eldri en tveggja ára, 80 kr. fyrir hvern veittan morgunverð eða síðdegishressingu og 185 kr. fyrir hvern veittan hádegis- eða kvöldverð. Fyrir börn tveggja ára og yngri má færa til frádráttar helming þeirra fjárhæða. Slíkur frádráttur má þó aldrei vera hærri en innheimt var fyrir fæði samkvæmt gjaldskrá.

Í stað sannanlegs viðhaldskostnaðar húsnæðis og húsbúnaðar, kostnaðar vegna hreinlætisvara, föndurvara, bóka, bifreiðakostnaðar, gæsluvallagjalda o.þ.h. má færa til frádráttar á móti öðrum tekjum en vegna fæðissölu samtals 14% af þeim tekjum. Ef um sumardvöl er að ræða má færa til frádráttar 20% af tekjum án fæðissölu, enda sé um gistingu að ræða. Slíkur frádráttur má þó aldrei vera hærri fjárhæð en innheimt er vegna þessara liða samkvæmt gjaldskrá.

Hjá stuðningsfjölskyldum fatlaðra barna eru sömu skilyrði fyrir því og greinir hér að framan varðandi frádrátt í stað sannanlegs kostnaðar. Þá eru sömu reglur um fæðis-kostnað og um frádrátt frá tekjum bundin því hvort viðkomandi barn er þar einungis í dagvistun eða gistingu.

Frádráttur vegna fóstunar barna.

Ef framteljandi hefur fengið greiðslur vegna barna sem sett eru í fóstur hjá honum af barnaverndarnefnd eða meðferðarstofnunum, þá má færa sem frádrátt á móti greiðslum, sem svarar til tvöfalds barnalífeyris, en þó aldrei hærri fjárhæð en greiðslunum nemur. Hámarksfrádráttur vegna barns verður því 333.480 kr. á árinu 2001 eða 914 kr. á dag.

Frádráttur vegna vistunar aldraðra og öryrkja.

Ef um er að ræða greiðslur vegna vistunar aldraðra eða öryrkja í heimahúsum, þá er heimilt í stað sannanlegs kostnaðar að færa til frádráttar á móti greiðslum, sem svarar til tvöfalds ellilífeyris (grunnlífeyris), en þó aldrei hærri fjárhæð en nemur greiðslunum. Hámarksfrádráttur verður því 442.176 kr. á árinu 2001 eða 1.211 kr. á dag.

4. Eignamat í árslok.

Þeir sem hafa atvinnu af búrekstri skulu telja búpening til eignar í árslok 2001 samkvæmt því sem hér segir:

Mjólkurkýr	75.000
Holdakýr og naut	58.000
Kvígur, 1 1/2 árs og eldri	47.000
Geldneyti	31.000
Kálfar, yngri en 1/2 árs	9.000
Ær og sauðir	5.200
Hrútar	8.500
Gemlingar	4.700
Hross á 14. vetri og eldri	15.000
Hross á 5. – 13. vetri	30.000
Fulltamin reiðhross á 5. – 13. vetri	110.000
Önnur reiðhross á 5. – 13. vetri	55.000
Verðlaunahross á 5. – 13. vetri	150.000
Kynbótahestar á 5. – 13. vetri	220.000
Verðlaunaðir kynbótahestar á 5. - 13. vetri	320.000
Tryppi á 2. - 4. vetri	10.000
Folöld	7.000
Hænsni, eldri en 6 mánaða	650
Varphænsni yngri en 6 mánaða	400
Kjúklingar	160
Endur	680
Gæsir	1.200
Kalkúnar	1.700

Gyltur	16.000
Geltir	25.000
Grísir	5.000
Kanínur	2.300
Minkar: Karldýr	3.700
Kvendýr	2.100
Hvolpar	0
Refir: Karldýr og kvendýr	7.900
Hvolpar	0
Önnur ótilgreind dýr nýtt í rekstri	3.200

Reykjavík, 17. janúar 2002.

Indriði H. Þorláksson ríkisskattstjóri.